

KÚRIA

Bfv.I.1658/2017/6. szám

A Kúria Budapesten, a 2018. év május hó 2. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A testi sértés büntette miatt folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Gyöngyösi Járásbíróság 10.B.325/2015/19. számú és az Egri Törvényszék 4.Bf.29/2017/7. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Gyöngyösi Járásbíróság a 2016. szeptember 26-án meghozott 10.B.325/2015/19. számú ítéletében a terheltet bűnösnek mondta ki testi sértés büntetében [Btk. 164. § (1) és (3) bekezdés], ezért százötven napi tétel pénzbüntetésre ítélte, egy napi tétel összegét ezerötyszáz forintban állapította meg, az így kiszabott háromszázezer forint pénzbüntetés megfizetésére tíz havi részletfizetést engedélyezett, egy havi részlet összegét harmincezer forintban állapította meg.

A másodfokon eljáró Egri Törvényszék a 2017. június 21-én jogerőre emelkedett 4.Bf.29/2017/7. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, az egy napi tétel összegét ezer forintra, és az így kiszabott százötvenezer forint pénzbüntetés havi részletfizetésének összegét tizenötezer forintra leszállította.

A jogerős ügydöntő határozat ellen a terhelt a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjára - és tartalmát tekintve a c) pontjára is - alapított felülvizsgálati indítványt nyújtott be.

Ebben előadta, hogy a sértett jogosulatlanul ment be az ingatlanra, ott ordítozott, dulakodott, majd őt verekedésre szólította fel, végül onnan eltávozott. A helyszínen tettelegességre nem került sor, így ott a sértett semmilyen - így vérzéssel járó - sérülést sem szenvedett.

Sérelmezte, hogy a nyomozás során a rendőrök nem mentek ki azonnal a helyszínre, a sértettet a rendőrautóba beültető, onnan nevezettet haza-, illetve a kórházba szállító egyik rendőr akkor nem is volt szolgálatban, a rendőri jelentésben írtak nem felelnek meg a valóságnak, a rendőrségi szembesítés során a sértettet nem figyelmeztették a mentességi jogára.

A bírósági eljárás során nem tárták fel az előzményeket, nem vizsgálták a sértett által elkövetett korábbi támadást, azt, hogy az ő és kiskorú gyermeke sérelmére illetéktelen behatolást, garázdaságot, zaklatást és kényszerítést követett el. Az ügyben tárgyi bizonyíték nem állt rendelkezésre, az orvosszakértői vélemény beszerzésére irányuló indítványát elutasították. Nem nyert kétséget kizáró bizonyítást, hogy a sértett orrcsont-törése mikor keletkezett. Álláspontja szerint az orvosi láttelel nem alkalmas a nyolc napon túl gyógyuló sérülés bizonyítására, továbbá azon az szerepel, hogy a sértettet idegenek támadták meg.

Kifogásolta továbbá azt is, hogy 2016. június 8-án a tárgyalást a távollétében tartották meg, így kizárták őt a bizonyítási eljárás egy részéből. A tárgyaláson történt további eljárási szabálysértések között arra utalt, hogy nem figyelmeztették őt a védekezési joga azon korlátjára, hogy más bűncselekmény elkövetésével nem vádolhat, továbbá a tárgyaláson nem készítettek teljes hangfelvételt, így a jegyzőkönyv hiányos.

Mindezekre tekintettel elsődlegesen jogos védelemre, illetve végszükségre, mint büntethetőségi akadályokra hivatkozva a jogerős határozat megváltoztatását és felmentését kérte, másodlagos indítványa a jogerős határozat hatályon kívül helyezésére, és új eljárás elrendelésére irányult.

A Legfőbb Ügyészség nyilatkozatában kifejtette, hogy a terhelt és védője által az alapügyben a másodfokú eljárásban előterjesztett, a felülvizsgálati indítvánnyal lényegében megegyező tartalmú érveléssel összefüggésben az Egri Törvényszék helytállóan állapította meg, hogy a 2016. június 8. napján tartott tárgyaláson

a terhelt szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg, és távolmaradását nem mentette ki. A tárgyalásról felvett jegyzőkönyv ugyanakkor nem tartalmazta azt a Be. 281. § (2) bekezdésében szabályozott rendelkezésnek megfelelő megállapítást, hogy a terhelt elővezetését a bíróság megkísérelte-e, illetőleg ezen intézkedés elmaradásának mi volt az oka. Ez a mulasztása azonban a törvényszék helyes álláspontja szerint csupán relatív jellegű eljárási jogszabálysértésnek minősül.

A Be. 281. § (5) bekezdése alapján a tárgyalást szabályszerű idézés ellenére meg nem jelent szabadlábon lévő terhelt távollétében a járásbíróság megtarthatta, és a bizonyítási eljárást nem fejezte be. A Be. 281. § (6) bekezdése alapján pedig a megjelent tanúk kihallgatását követően a tárgyalást elnapolta, a meg nem jelent terheltnek a következő tárgyalási napra történő elővezetését elrendelte.

A Be. 281. § (8) bekezdése alapján megtartott folytatólagos tárgyaláson a bíróság ugyan nem az előző tárgyalási jegyzőkönyvének ismertetésével folytatta az eljárást, de a már kihallgatott tanúk vallomásának felolvasása, illetőleg ismertetése a terhelt kihallgatását követően megtörtént. Ezen a tárgyaláson a törvényszék helytálló megállapítása szerint a terhelt észrevételezési, az ismertetés kiegészítési jogára vonatkozó figyelmeztetését a jegyzőkönyv valóban nem rögzítette, de ennek elmulasztásával a járásbíróság ugyancsak relatív jellegű eljárási jogszabálysértést valósított meg.

Nem alapozza meg az érdemi felülvizsgálatot a terhelt jogos védelemre, végszükségre, illetőleg a sértett részéről őt és kiskorú gyermekét ért támadásra, a sérelmekre megvalósított bűncselekményekre vonatkozó hivatkozása sem.

Az irányadónak tekintendő tényállás ugyanis kizárólag a terhelt által a sértett sérelmére előzetes szóváltást követően megvalósított rúgást, valamint a terhelt által a kitérő sértett pólójának megragadását és több alkalommal ököllel az arcán történt megütését rögzíti, amely cselekmény folytatását a terhelt helyszínen jelen lévő nevelt fia akadályozott meg úgy, hogy lefogta a terheltet. A sértetti illetéktelen behatolást és támadást a tényállás nem tartalmazza. Ekként az indítvány ebben a részében az irányadó tényállással ellentétes megállapításokra alapítva tartja törvénysértőnek a bűnösségre vont következtetést.

A nyomozás során megvalósított bármilyen esetleges eljárási szabálysértés sem önmagában, sem a vád törvényességén keresztül nem felülvizsgálati ok (EBH 2013.B.23.).

Ezért azt indítványozta, hogy a Kúria a megtámadott határozatokat a

Be. 426. §-a alapján hatályában tartsa fenn (BF.1641/2017/1.).

A terhelt a Legfőbb Ügyészség nyilatkozatára tett észrevételében a felülvizsgálati indítványában előadottakat megismételve azt változatlanul fenntartotta, előadta továbbá, hogy a sértettel szemben 2017 júniusában a Gyöngyösi Járásbíróságon magánvádas eljárást kezdeményezett.

.-.-.

A Kúria a megtámadott határozatokat - a Be. 424. § (1) bekezdése alapján tanácsulésen eljárva - a Be. 423. § (4) bekezdésének megfelelően a felülvizsgálati indítványban meghatározott okok alapján, a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében vizsgálta felül.

A Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja szerinti felülvizsgálatra csak a Be. 373. § (1) bekezdés I. b) vagy c) pontjában, illetve a II-IV. pontjában felsorolt eljárási szabálysértések miatt kerülhet sor.

A felülvizsgálatra okot adó eljárási szabálysértések között a nyomozati szakban esetlegesen megvalósult szabálysértések nem szerepelnek. Ezért a Kúria érdemben nem foglalkozhatott az indítvány előterjesztőjének azon kifogásaival, hogy a nyomozás során a rendőrök nem mentek ki azonnal a helyszínre, a sértettet a rendőrautóba beültető, onnan nevezettet haza-, illetve a kórházba szállító egyik rendőr akkor nem is volt szolgálatban, a rendőri jelentésben írtak nem felelnek meg a valóságnak, a rendőrségi szembesítés során a sértettet nem figyelmeztették a mentességi jogára. A felülvizsgálati indítvány ezen része a törvényben kizárt.

A Gyöngyösi Járásbíróság előtt folyamatban volt büntetőügyben a terhelt a 2016. június 8. napján tartott tárgyaláson szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg, távolmaradását nem mentette ki. A Be. 281. § (2) bekezdése akként rendelkezik, hogy a tanács elnöke a lehetőséghez képest intézkedik, hogy a szabályszerű idézés ellenére meg nem jelent vádlottat azonnal vezessék elő. Az (5) bekezdés szerint, ha a tanács elnökének a (2) bekezdésben megjelölt intézkedése nem lehetséges, vagy az nem vezetett eredményre, a tárgyalást a szabadlábon lévő vádlott távollétében is meg lehet tartani, a bizonyítási eljárást azonban - a (9) bekezdésben írt eseteket kivéve - nem lehet befejezni. A tárgyalási jegyzőkönyv nem tartalmazza azt, hogy a szabályszerű idézés ellenére meg nem jelent terhelt elővezetését a bíróság megkísérelte-e, illetve az elővezetés iránti intézkedés elmaradásának mi volt az oka. A járásbíróság ekként relatív eljárási szabálysértést követett el. Az e tárgyaláson a terhelt távollétében kihallgatott tanúk vallomásait azonban a bizonyítékok mérlegelése során figyelembe lehetett venni, mert az ezt követő, 2016. szeptember 26. napján - immár a terhelt jelenlétében tartott - folytatólagos tárgyaláson a távollétében kihallgatott tanúk vallomása közül a sértett vallomását a bíróság felolvasta, majd ismertette a terhelt és a sértett között a nyomozás során foganatosított szembesítésről felvett jegyzőkönyvet, továbbá Tímár Norbert tanúnak a terhelt távollétében elhangzott vallomását. A tárgyaláson a sértett vallomásának felolvasása után a

terhelt részletes észrevételeket tett (19. sorszámú jegyzőkönyv 3. oldal utolsó bekezdés, 4. oldal 1. és 2. bekezdés), míg a T.1. tanú vallomásának ismertetése után is biztosította az észrevételezési jogot (19. sorszámú jegyzőkönyv 8. oldal 2. bekezdés).

A folytatólagos tárgyalás valóban nem az előző tárgyalás jegyzőkönyvének ismertetésével kezdődött, mert a járásbíróság helyesen először a terheltet hallgatta ki, a már kihallgatott tanúk vallomásának felolvasása, illetve ismertetése pedig a korábban részletezettek szerint a folytatólagos tárgyaláson megtörtént.

A tárgyaláson a terhelt figyelmeztetése a Be. 117. § (2) és (4) bekezdésében írtakra figyelemmel megtörtént, elmaradt azonban a hamis vád törvényi következményeire való figyelmeztetése, ami a védekezés szabadságának korlátjára vonatkozik, ez azonban szintén relatív eljárási szabálysértésként értékelendő.

A relatív eljárási szabálysértések azonban felülvizsgálatot nem alapoznak meg.

A Be. 254. § (1) bekezdése szerint tárgyalási jegyzőkönyv kiegészítésének vagy kijavításának indítványozására az elkészítésétől számított tizenöt napon belül van lehetőség, a tárgyalási jegyzőkönyv tartalma a felülvizsgálati eljárásban nem vitatható, hasonlóképpen az sem, ha az eljárási cselekményről nem készült hangfelvétel.

A Kúria a Be. 423. § (5) bekezdése szerint eljárva a 416. § (1) bekezdés c) pontjában felsorolt esetleges más eljárási szabálysértésekre is tekintettel volt, azonban ilyen, a 373. § (1) bekezdés I. b) és c) pontjában, valamint II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott - feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező - eljárási szabálysértést nem észlelt.

A Be. 423. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, az nem támadható. A tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, és ezen keresztül a bűnösség kérdésének a vitatására. Ebből következően a Kúria érdemben nem foglalkozhatott az indítvány azon részével, melyben a terhelt a ténymegállapításokat, azok esetleges hiányosságait, valamint a bizonyítékok helytállóságát vitatta.

Az irányadó tényállás szerint a terhelt 2015. július 31. napján 15 óra 30 perc körüli időben a saját tulajdonát képező ingatlanon az odaérkező sógorát, a sértettet előzetes szóváltást követően egy alkalommal megrúgta. A rúgás előtt a sértett részben kitért, így csak a combján találta el, majd a terhelt a pólóját megragadta és 2-3 alkalommal ököllel megütötte az arcát. A terhelt nevelt fia, **a**

terhelt nevelt fia ezután lefogta a terheltet, ezzel megakadályozta a további bántalmazást. A bántalmazás következtében a sértett arca zúzódott és a bal vállán felületes hámsérülés keletkezett, továbbá eltört a sértett orrcsontja, amely sérülés 8 napon túl gyógyul.

Az irányadó tényállás - ellentétben az indítványban előadottakkal - nem tartalmaz olyan megállapítást, hogy a sértett jogosulatlanul ment be az ingatlanra, ott ordítozott, dulakodott, majd a terheltet verekedésre szólította fel. Következésképpen a terhelt által hivatkozott jogos védelem (Btk. 21-22. §) azért nem állapítható meg, mert a sértett magatartása - délutáni órákban az ingatlanhoz fegyvertelenül történő érkezése - jogtalan támadásként nem értékelhető, illetve veszélyhelyzet hiányában a végszükség (Btk. 23. §) sem állapítható meg, a közérdek védelme sem kívánta meg a terhelt által tanúsított magatartást, az irányadó tényállásból a hivatkozott büntethetőségi akadályok fennállására vonatkozó tények, körülmények nem állapíthatók meg.

Töretlen a Kúria gyakorlata annak megítélésében, hogy felülvizsgálat keretében valamely büntethetőséget kizáró ok - így a jogos védelem vagy végszükség - hiányára vont következtetés helyessége is kizárólag az irányadó tények alapulvételével vizsgálható (EBH 2011.2395.).

Ezért az indítványnak a büntető anyagi jogszabálysértésre történő hivatkozása részben törvényben kizárt, részben nem megalapozott.

Annak a körülménynek, hogy a terhelt a sértettel szemben 2017 júniusában a Gyöngyösi Járásbíróságon magánvádas eljárást kezdeményezett, a felülvizsgálati eljárásban nincs jogi jelentősége.

Ezért a Kúria a megtámadott határozatokat a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja kizárja. A felülvizsgálati indítvány ismételt benyújtásával kapcsolatos tájékoztatás a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy ez esetben a Kúria - a Be. 421. § (3) bekezdésére figyelemmel - az indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2018. május 2.

Dr. Csák Zsolt s.k. a tanács elnöke, Dr. Vaskuti András s.k. előadó bíró, Dr. Domonyai Alexa s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
TóthLné
bírószági tisztviselő